Sygn. akt III Ca 658/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący:	SSO Ewa Adamczyk (sprawozdawca) SSO Zofia Klisiewicz SSO Agnieszka Skrzekut
Protokolant:	inspektor Jadwiga Sarota

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2013r. w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy

z powództwa Z. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gorlicach

z dnia 7 czerwca 2013 r., sygn. akt I C 362/12

1. ***zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:***

- w pkt I kwotę 15 000 zł (piętnaście tysięcy złotych) zastępuje kwotą 8 000 zł (osiem tysięcy złotych),

- pkt III nadaje treść: „znosi wzajemnie między stronami koszty procesu”

2. ***w pozostałej części apelację oddala,***

3. ***znosi wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.***

Sygn. akt III Ca 658/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7.06.2013 r. Sąd Rejonowy w Gorlicach zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki Z. K. kwotę 15.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22.06.2012 r. do dnia zapłaty (pkt I sentencji), w pozostałym

zakresie powództwo oddalił (pkt II sentencji), zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.418,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III sentencji), nakazał ściągnąć od Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Gorlicach) od pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wyłożonych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa (pkt IV sentencji).

Sąd Rejonowy ustalił m.in., że w dniu 7.11.2000 r. na drodze nr (...) pomiędzy miejscowościami N. i Z. miał miejsce wypadek. K. P. kierując samochodem osobowym S. (...) o nr rej. (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że w trakcie wykonywania manewru wyprzedzania nie zachował szczególnej ostrożności i zderzył się czołowo z jadącym z naprzeciwka autobusem J. o nr rej. (...) kierowanym przez D. K., w następstwie czego ponieśli śmierć pasażerowie samochodu S. (...) – J. K. (1), J. K. (2) i A. K..

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 5.04.2001 r., sygn. akt II K 335/02 K. P. został uznany winnym i skazany za powyższy czyn stanowiący przestępstwo z art. 177 § 2 k.k.

J. K. (2) był młodszym bratem powódki Z. K.. Był żonaty, miał dwoje dzieci. Pomiędzy rodzeństwem istniała silna więź emocjonalna, bowiem ich rodzice zmarli w 1987 r. i wówczas obowiązki matki przejęła licząca wówczas 21 lat powódka. W tym czasie w domu rodzinnym mieszkali jeszcze dwaj bracia powódki J. K. (1) i S. K.. W 1993 r. J. K. (2) ożenił się i opuścił dom rodzinny. W tym samym roku powódka wyszła za mąż. Pomimo założenia własnych rodzin, rodzeństwo utrzymywało ze sobą kontakty, spotykając się przy okazji świąt czy uroczystości rodzinnych , informując się na bieżąco o codziennych problemach , służąc sobie radą. Więzi pomiędzy nimi wzmacniał fakt, iż J. K. (2) pracował wraz z mężem powódki za granicą.

Śmierć J. K. (2) spowodowała u Z. K. uraz psychiczny i związaną z tym późniejszą reakcję związaną z tzw. zespołem stresu pourazowego. Powódka nie wymagała i nie wymaga terapii psychiatrycznej i psychologicznej. Nie doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu. Wystąpiła jedynie reakcja sytuacyjna będąca formą depresji reaktywnej i reakcji żałoby. Początkowo po śmierci brata codzienne życie powódki było naznaczone negatywnymi przeżyciami. Obecnie ich wpływ jest niewielki i nie wpływają one na tryb życia i funkcjonowanie powódki.

W piśmie z dnia 14.05.2012 r., które wpłynęło do pozwanego w dniu 21.05.2012 r. Z. K. zwróciła się bezskutecznie o wypłatę kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Sąd Rejonowy powołał się na art. 822 k.c. w zw. z § 10 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24.03.2000 r. w spawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. W ocenie Sądu Rejonowego skoro istnieje podstawa odpowiedzialności kierującego pojazdem, który objęty jest ochroną ubezpieczeniową, nie sposób uznać, by nie zachodziła odpowiedzialność ubezpieczyciela. Pomimo, iż wypadek miał miejsce w dniu 7.11.2000 r. – przed wejściem w życie art. 446 § 4 k.c. – roszczenie powódki znajduje uzasadnienie w treści art. 23 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Kryteriom jakim ma odpowiadać zadośćuczynienie należne powódce odpowiada kwota 15.000 zł. Odczuwane przez powódkę krzywda oraz żal są duże. Wynikały one z bardzo silnej więzi emocjonalnej łączącej ją z bratem, który był dla niej osobą bliską. Stąd nieodwracalna strata wywołana przedwczesną śmiercią brata i związane z tym przeżycia psychiczne winny być zrekompensowane.

Rozstrzygniecie o odsetkach Sąd Rejonowy oparł na art. 481 § 1 k.c. oraz art. 14 ust.1 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124, poz. 1152).

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją przez stronę pozwaną, która zarzuciła:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., które miało wpływ na wynik sprawy poprzez dowolną ocenę dowodów, nie znajdującą uzasadnienia w zebranym sprawie materiale dowodowym i niezgodną z zasadami doświadczenia życiowego,

- naruszenie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 k.c. poprzez błędną wykładnię i zastosowanie oraz przyjęcie, że delikt sprawy skierowany był przeciwko dobrom osobistym powódki a nadto nieprawidłowe przyjęcie , iż odpowiednią sumę zadośćuczynienia w niniejszym przypadku stanowi kwota 15.000 zł,

- naruszenie art. 363 § 2 k.c. i art. 481 § 1 k.c. poprzez zasądzenie odsetek od kwot zadośćuczynienia od 22.06.2012 r. w sytuacji gdy zadośćuczynienie zasądzone zostało według aktualnej wartości pieniądza a nadto gdy w zakresie roszczenia o zadośćuczynienie rozstrzygające znaczenie ma ocena Sądu, a w konsekwencji data wyrokowania stanowi początek terminu biegu za opóźnienie.

Wskazując na powyższe zarzuty apelująca strona pozwana wniosła
o zmianę wyroku w pkt I , III, IV i oddalenie powództwa i o zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów procesu - w tym kosztów zastępstwa procesowego stosownie do wyniku sprawy, o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna częściowo.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego oraz większość wniosków prawnych wywiedzionych na jego podstawie.

Wpierw wskazać należy, iż chybiony jest zarzut naruszenia art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 k.c. poprzez błędną wykładnię i zastosowanie oraz przyjęcie, że delikt sprawy skierowany był przeciwko dobrom osobistym powódki.

Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska skarżącego, iż przed dniem 3.08.2008 r. brak było podstawy prawnej do przypisania odpowiedzialności ubezpieczyciela za krzywdy wywołane naruszeniem dobra osobistego osoby bliskiej ofiary.

Z dniem 3.08.2008 r. do polskiego systemu prawnego został włączony przepis art. 446 § 4 k.c. – na podstawie art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30.05.2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731). Zgodnie z tym przepisem, w przypadku spowodowania uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, których skutkiem jest śmierć poszkodowanego, Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zgodnie z zasadą niedziałania prawa wstecz (art. 3 k.c.) przepis ten nie ma zastosowania do stanów faktycznych zaistniałych przed dniem wejścia w życie powołanego przepisu, tj. przed dniem 3.08.2008 r.

Ugruntowane w tej kwestii orzecznictwo Sądu Najwyższego potwierdza, iż najbliższym członkom rodziny zmarłego nie przysługuje roszczenie pieniężne za doznaną krzywdę na podstawie art. 446 § 4 k.c., gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 roku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2011 roku, II CSK 537/10, opubl. LEX nr 846563).

W aktualnym orzecznictwie przyjęła się koncepcja polegająca na tym, iż więź emocjonalna łącząca osoby bliskie jest dobrem osobistym, a więc doznany na skutek śmierci osoby bliskiej uszczerbek może polegać nie tylko na osłabieniu jej aktywności życiowej i motywacji do przezwyciężania trudności, lecz jest także następstwem naruszenia tej relacji między osobą zmarłą a jej najbliższymi (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 r., I CSK 149/09 opubl. Legalis, z dnia 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09, z dnia 10 listopada 2010 r. OSNC-ZD 2010/3/91, OSP 2011/2/15, z dnia 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10, OSNC 2011, Nr B, poz. 44, str. 116). W przywołanym wyroku z dnia 14 stycznia 2010 r. Sąd Najwyższy wskazał, że katalog dóbr osobistych, do którego odwołuje się art. 23 k.c., ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochroną prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń. Nie

budzi jednak wątpliwości, że przedmiot ochrony oparty na podstawie art. 23 i 24 k.c. jest znacznie szerszy. Należy uznać, że ochronie podlegają wszelkie dobra osobiste rozumiane jako wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznaje się za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. Nie ulega wątpliwości, że rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. W konkretnym stanie faktycznym spowodowanie śmierci osoby bliskiej może zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Według Sądu Najwyższego za taką oceną przemawia dodatkowo art. 446 § 4 k.c., który zezwala obecnie na uzyskanie zadośćuczynienia od osoby odpowiedzialnej za śmierć osoby bliskiej bez potrzeby wykazywania jakichkolwiek dodatkowych przesłanek, poza wymienionymi w tym przepisie (...). Można zatem przyjąć, że art. 446 § 4 w relacji do art. 448 k.c. poszerzył możliwość uzyskania zadośćuczynienia, co ma także znaczenie dla rozmiarów przyznawanego zadośćuczynienia. Wprowadzenie art. 446 § 4 k.c. nie powinno być natomiast rozumiane w ten sposób, że w dotychczasowym stanie prawnym art. 448 k.c. nie mógł stanowić podstawy przyznania zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej. Takie stwierdzenie oznaczałoby, że chwila, w której zaszło zdarzenie będące źródłem szkody, decydująca - zgodnie z wyborem ustawodawcy - o możliwości zastosowania art. 446 § 4 k.c., rozstrzygałaby definitywnie o istnieniu lub braku istnienia uprawnienia do uzyskania zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną śmiercią osoby bliskiej, bez względu na rodzaj tej krzywdy. Prowadziłoby to do radykalnego zróżnicowania sytuacji osób, które doznały krzywdy o podobnym charakterze, nawet w krótkich odstępach czasu, co jest trudne do zaakceptowania.

Stanowisko to zyskało aprobatę w uchwałach Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 r., III_CZP_76/10 (Biul. SN 2010, nr 10, s. 11), z dnia 11 maja 2011r., I CSK 621/10 i z dnia 13 lipca 2011 r., III_CZP_32/11 (Biul. SN 2011, nr 7, s. 9). Wyjaśniono w nich również, że dodanie art. 446 § 4 k.c. jest nie tylko wyrazem woli ustawodawcy potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie tego przepisu, ale także dokonania zmiany ogólnej reguły wynikającej z art. 448 k.c. przez zawężenie kręgu osób uprawnionych do zadośćuczynienia do najbliższych członków rodziny. Przepis art. 446 § 4 k.c. wzmacnia też wykładnię art. 446 § 3 k.c., wiążącą funkcję tego przepisu wyłącznie z ochroną majątkową.

W chwili obecnej pogląd ten należy uznać za ugruntowany (por. wyrok SN z 2012-03-15, I CSK 314/11; wyrok SN z 2011-05-25, II CSK 537/10, (wyroki SA w Krakowie z dnia 6 września 2012 r., I ACa 739/12; SA we Wrocławiu z dnia 27 kwietnia 2012 r., I ACa 281/12, z dnia 10 lutego 2012 r., I A Ca 1380/11, SA w Białymstoku z dnia 10 października 2012 r., I ACa 445/12, z dnia 7 czerwca 2013r., I ACa 211/13, SA w Lublinie z dnia 21 maja 2013r., I ACa 104/13, SA w Gdańsku z dnia 8 maja 2013r., I ACa 144/13 – wszystkie publikowane na Portalu Orzeczeń Sądów Powszechnych).

Na podstawie art. 34 ust. 1 i art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) zakład ubezpieczeń odpowiada, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Zakład ubezpieczeń może być adresatem roszenia, mającego swe źródło w art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Stanowisko to zaprezentowane zostało w cytowanej wyżej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 r., sygn. III CZP 76/10, w której wskazano, iż dodanie art. 446 § 4 k.c. nie jest jedynie wyrazem woli ustawodawcy potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie tego przepisu, lecz dokonania zmiany w ogólnej formule wynikającej z art. 448 k.c. poprzez zawężenie kręgu osób uprawnionych do zadośćuczynienia. Analiza art. 24 k.c. prowadzi do wniosku, iż art. 444 - 449 k.c. są doprecyzowaniem roszczeń wynikających z naruszenia dób osobistych. Śmierć osoby najbliższej powoduje naruszenie dobra osobistego osoby związanej emocjonalnie ze zmarłym. Nie każdą więź rodzinną niejako automatycznie należy zaliczyć do katalogu dóbr

osobistych, lecz jedynie taką, której zerwanie powoduje ból, cierpienie, rodzi poczucie krzywdy. Osoba dochodząca zadośćuczynienia za spowodowanie śmierci osoby najbliższej nie jest poszkodowana jedynie pośrednio. Nie może być kwestionowane, że ten sam czyn niedozwolony może wyrządzać krzywdę różnym osobom. Źródłem krzywdy jest zatem czyn niedozwolony, którego następstwem jest śmierć. Krzywdą wyrządzoną zmarłemu jest utrata życia, dla osób mu bliskich zaś jest to naruszenie dobra osobistego poprzez zerwanie więzi emocjonalnej, szczególnie bliskiej w relacjach rodzinnych. Również osoba dochodząca ochrony na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. może być poszkodowana bezpośrednio i dochodzić naprawienia własnej krzywdy, doznanej poprzez naruszenie jej własnego dobra osobistego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11 OSNC rok 2012, Nr 1, poz. 10, str. 59). Względy wykładni systemowej nakazują zaliczyć do dóbr osobistych także prawo do osobistej więzi z członkami rodziny.

W ocenie Sądu Okręgowego należy uznać stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwałach z dnia 22.10.2010 r., III CZP 76/10, LEX 604152, z dnia 13.07.2011 r., III CZP 32/11,OSNC 2012/1/10, z dnia 20.12.2012 r., III CZP 93/12, OSNC 2012/7-8/84 oraz w wyrokach z dnia 14.01.2010 r., IV CK 307/2009, z dnia 11.05.2011 r., I CSK 621/10, LEX nr 848128, z dnia 25.05.2011 r., II CSK 537/10, LEX nr 846563, z dnia 15.03.2012 r., I CSK 314/11, LEX nr 1164718, za uzasadnione. Jako podstawę prawną roszczenia o zadośćuczynienie należy zatem wskazać treść art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 k.c. Przyjął Sąd, w ślad za orzecznictwem Sądu Najwyższego, iż więź emocjonalna łącząca osoby bliskie jest dobrem osobistym, a więc doznany na skutek śmierci osoby bliskiej uszczerbek może uzasadniać przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego.

Wskazując na powyższe stwierdzić należy, że roszczenie powódki co do zasady było skuteczne, a strona pozwana w złożonej apelacji nie podważyła stanowiska Sądu I instancji.

Odnosząc się do zarzutu apelującej kwestionującej wysokość zasądzonej kwoty Sąd Okręgowy uznał, że jest on częściowo uzasadniony.

Wysokość zadośćuczynienia każdorazowo zależy od całokształtu okoliczności, doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości, czy też nieodwracalnego charakteru – te zobiektywizowane kryteria oceny winny być uwzględnione w relacji do indywidualnych okoliczności danego przypadku. Sąd może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej wszechstronnej oceny. Jednak i w tym przypadku, wobec kontradyktoryjnego charakteru procesu sądowego i ograniczonego działania sądu z urzędu, strony powinny przedstawić dowody wykazujące wysokość szkody. Możliwość orzekania ogranicza się bowiem tylko do takich stanów faktycznych, które pozwalają na ustalenie - choćby przybliżonej - wysokości świadczenia.

Określenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę stanowi istotne uprawnienie Sądu merytorycznie rozstrzygającego sprawę w I instancji – który przeprowadzając postępowanie dowodowe – może dokonać wszechstronnej oceny okoliczności sprawy. Korygowanie przez Sąd II instancji wysokości zasądzonego już zadośćuczynienia uzasadnione jest tylko wówczas, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jego wysokość jest ono niewspółmiernie nieodpowiednie, jako rażąco wygórowane lub rażąco niskie (por. wyrok SN z dnia 9.07.1970, III PRN 39/70, OSNCP 1971/3/53).

Apelujący skuteczne wykazał, że przyznane przez Sąd Rejonowy zadośćuczynienie było rażąco niewspółmiernie nieodpowiednie. Celem zadośćuczynienia jest przede wszystkim wynagrodzenie krzywdy, zmniejszenie jej rozmiaru co może nastąpić tylko przez wypłatę kwoty realnej, odczuwalnej przez powódkę jako właściwa rekompensata jej cierpień doznanych na skutek wypadku jednakże obowiązuje zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia, zaś kryteria oceny okoliczności wpływających na określenie wysokości zadośćuczynienia muszą być zawsze rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą poszkodowanego i sytuacją życiową, w której się znalazł.

Podziela Sąd Okręgowy stanowisko Sądu Rejonowego, że śmierć J. K. (2) spowodowała u Z. K. uraz psychiczny i związaną z tym późniejszą reakcję związaną z tzw. zespołem stresu pourazowego. Wystąpiła u powódki jedynie reakcja sytuacyjna będąca formą depresji reaktywnej i reakcji żałoby. Po śmierci brata codzienne życie powódki było naznaczone negatywnymi przeżyciami. Dopiero obecnie ich wpływ na tryb życia i funkcjonowanie powódki jest niewielki. Jednakże należy zauważyć, iż inna jest reakcja na wieść o śmierci osoby bliskiej, którą jest brat

nie mieszkający już z powódką, mający swoją rodzinę i kontaktujący się z powódką najczęściej gdy nadchodziły uroczystości świąteczne a inna jest reakcja psychiczna i emocjonalna gdy umiera jedno z rodzeństwa, z którym się stale zamieszkuje, który jest codziennym oparciem przy rozwiązywaniu nawet najdrobniejszych problemów, jest członkiem rodziny funkcjonującej wspólnie i w codziennej bliskości. Okoliczności niniejszej sprawy nakazują wziąć pod uwagę, że powódka po śmierci brata nie pozostała sama, jest zamężna i posiada czworo dzieci. Posiadanie bliskich krewnych pozwala na leczenie traumy. Mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności, ale także i rolę jaką spełniał zmarły brat dla powódki, stopień w jakim powódka musiała się znaleźć w nowej rzeczywistości, zdolność jej zaakceptowania przez powódkę stwierdzić należy, że odpowiednia tytułem zadośćuczynienia będzie kwota 8.000 zł, a nie kwota 15.000 zł.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 363 § 2 k.c. i art. 481 § 1 k.c. poprzez zasądzenie odsetek od kwot zadośćuczynienia od 22.06.2012 r. w sytuacji gdy zadośćuczynienie zasądzone zostało według aktualnej wartości pieniądza, a nadto gdy w zakresie roszczenia o zadośćuczynienie rozstrzygające znaczenie ma ocena Sądu, a w konsekwencji data wyrokowania stanowi początek terminu biegu za opóźnienie.

Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 30 listopada 2012 r., sygn. akt I ACa 1107/12 wskazał, iż o dacie początkowej świadczenia odsetkowego przy zasądzeniu zadośćuczynienia decyduje to, na jaką datę ukształtował się stan faktyczny będący podstawą oceny wysokości przedmiotowego świadczenia. „Prawidłowe rozstrzygnięcie o należnym zadośćuczynieniu wymaga ustalenia i rozważenia, czy zadośćuczynienie zostało określone biorąc pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili wyrokowania, czy też stan rzeczy istniejący w innej dacie (wcześniejszej i jakiej), czy w dacie wnoszenia pozwu (złożenia pisma rozszerzającego żądanie o zadośćuczynienie) znane były już wszystkie okoliczności mające wpływ na wysokość zadośćuczynienia i czy w tej dacie żądana kwota z tytułu zadośćuczynienia była usprawiedliwiona do wysokości, czy też w trakcie procesu ujawniły się nowe okoliczności mające wpływ na krzywdę i czy wysokość zadośćuczynienia była ustalana mając na uwadze okoliczności i ceny istniejące w dacie wyrokowania" (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21.02.2013 r., V ACa 671/12).

W niniejszej sprawie stan rzeczy w oparciu, o który należało ustalić wysokość zadośćuczynienia został ukształtowany na datę zdarzenia wyrządzającego szkodę. Przede wszystkim wskazać należy, iż w piśmie z dnia 14.05.2012 r., które wpłynęło do pozwanego w dniu 21.05.2012 r. Z. K. zwróciła się bezskutecznie o wypłatę kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Kwota uznana przez Sąd Okręgowy za właściwą rekompensatę krzywdy doznanej przez powódkę tj. kwota 8.000 zł mieści się w kwocie pierwotnie żądanej przez powódkę, a wskazanej w w/w piśmie z dnia 14.05.2012 r. Podstawą oceny jaką wysokość zadośćuczynienia należy zasądzić nie były okoliczności faktyczne, które miały miejsce pomiędzy datą wezwania do zapłaty a datą wyrokowania, a zatem odsetki nie mogą należeć się od daty ustalenia wysokości zadośćuczynienia przez Sąd (zob: Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z 10 października 2012 r. I ACa 440/12 - LEX nr 1223150, Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z 4 września 2012 r. I ACa 713/12 - LEX nr 1220501; Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 10 lutego 2012 r. I ACa 1405/11 LEX nr 1109992, czy też Sąd Najwyższy w wyroku z 8 lutego 2011 r. I CSK 243/10-LEX nr 848109).

Podzielić w tej sytuacji należało stanowisko Sądu I instancji odwołujące się do treści art. 481 § 1 k.c. i art. 14 ust 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, które uzasadniały zasądzenie odsetek od dnia 22.06.2012r.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c., art. 385 k.p.c., art. 100 k.p.c w zw. z art. 108 § 1 k.p.c.

(...)

(...)